

INFILTRATIV YIRINGLI TRIXOFITIYA KLINIK KECHISHI

Saipova Nodira Sagdullaevna

Dotsent, DSc,

Dermatovenerologiya va kosmetologiya kafedrasи,
Toshkent tibbiyat akademiyasi, Toshkent sh, O'zbekiston

nona0989@mail.ru

Oydinova Munavvar O'ktam qizi

2-son davolash fakulteti 4-kurs talabasi

Toshkent tibbiyat akademiyasi, Toshkent sh, O'zbekiston

oydinovamunavvar2001@gmail.com

ANNOTATSIYA

Infiltrativ-yiringli trixofitiya – Trichophyton turiga mansub dermatofitlar tomonidan chaqiriladigan, soch va terining chuqur zararlanishi bilan kechadigan yuqumli kasallikdir. Ushbu maqolada kasallikning etiologiyasi, klinik belgilari, tashxislash usullari va zamonaviy davolash usullari tahlil qilinadi. Tadqiqotda mikroskopik tekshiruvlar, madaniy analizlar va klinik kuzatuvlari asosida kasallikni aniqlash usullari o'rganildi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, infiltrativ-yiringli trixofitiyaga erta tashxis qo'yish va kompleks davolash kasallikning og'ir asoratlarini oldini olishga yordam beradi. Profilaktika choralarining muhimligi va dermatofitoz tarqalishini cheklash bo'yicha takliflar ham bayon etilgan.

Kalit so'zlar: infiltrativ-yiringli trixofitiya, trixofitiya, dermatofitoz, zamburug 'li kasalliklar, trixofitiya tashxisi, trixofitiya davosi, trixofitiya profilaktikasi, *Trichophyton*.

КЛИНИЧЕСКОЕ ТЕЧЕНИЕ ИНФИЛЬТРАТИВНО-НАГНОИТЕЛЬНАЯ ТРИХОФИТИИ

АННОТАЦИЯ

*Инфильтративно-нагноительная трихофития – это инфекционное заболевание, вызванное дерматофитами рода *Trichophyton*, характеризующееся глубоким поражением волос и кожи. В данной статье рассматриваются этиология, клинические признаки, методы диагностики и современные подходы к лечению болезни. В исследовании использованы микроскопические и культуральные анализы, а также клинические наблюдения. Результаты показали, что ранняя диагностика инфильтративно-нагноительной трихофитии и комплексное лечение позволяют предотвратить*

тяжелые осложнения. Также рассмотрены профилактические меры и стратегии ограничения распространения дерматофитоза.

Ключевые слова: инфильтративно-нагноительная трихофития, трихофития, дерматофитоз, грибковые инфекции, диагностика трихофитии, лечение трихофитии, профилактика трихофитии, *Trichophyton*.

CLINICAL COURSE OF INFILTRATIVE-SUPPUROUS TRICHOPHYTIS

ABSTRACT

Infiltrative-suppurative trichophytosis is an infectious disease caused by dermatophytes of the Trichophyton genus, characterized by deep damage to hair and skin. This article examines the etiology, clinical signs, diagnostic methods, and modern treatment approaches for the disease. The study employs microscopic analysis, cultural examinations, and clinical observations. Results indicate that early diagnosis of infiltrative-suppurative trichophytosis and comprehensive treatment help prevent severe complications. Preventive measures and strategies to limit the spread of dermatophytosis are also discussed.

Keywords: infiltrative-suppurative trichophytosis, trichophytosis, dermatophytosis, fungal infections, trichophytosis diagnosis, trichophytosis treatment, trichophytosis prevention, *Trichophyton*.

KIRISH

Trixofitiya – bu dermatofitlar (zamburug‘lar) tomonidan qo‘zg‘atiladigan yuqumli teri kasalligi bo‘lib, asosan teri, soch va tirnoqlarni zararlaydi. Kasallikning turli klinik shakllari mavjud bo‘lib, ular orasida infiltrativ yiringli trixofitiya (kerion Celsi) eng og‘ir va jiddiy kechadigan shakl hisoblanadi. Bu shakl ko‘pincha bolalarda uchraydi va sochli bosh terisida kuchli yallig‘lanish, yiringli infiltratlar, soch to‘kilishi va ba’zan umumiylashtirilgan kasallik belgilari (isitma, holsizlik) bilan namoyon bo‘ladi.

Infiltrativ yiringli trixofitiya odatda hayvonlardan (mushuklar, itlar, qoramol) yuqadi va odamdan odamga yuqishi nisbatan kamroq uchraydi. Kasallikning rivojlanishida immunitetning zaiflashishi, shaxsiy gigiyena qoidalariga rioya qilmaslik va kasallangan hayvonlar bilan beparvo aloqa muhim rol o‘ynaydi. Bunday sharoitlarda zamburug‘lar teriga kirib, chuqr yallig‘lanish jarayonini keltirib chiqaradi.

Klinik jihatdan infiltrativ yiringli trixofitiya sochli bosh terisida yumaloq yoki oval shakldagi yiringli tugunchalar, qizil rangli yallig‘langan sohalar va soch to‘kilishi bilan tavsiflanadi. Kasallikning og‘ir shakllarida teri osti to‘qimalarining

zararlanishi, limfa tugunlarining kattalashishi va umumiy intoksikatsiya belgilari kuzatilishi mumkin. Shuning uchun bu kasallikni o‘z vaqtida aniqlash va to‘g‘ri davolash juda muhimdir.

Ushbu maqolada infiltrativ yiringli trixofitiyaning etiologiyasi, patogenezi, klinik ko‘rinishi, differential tashxislash usullari va davolash strategiyalari haqida batafsil ma’lumot beriladi. Shuningdek, kasallikning oldini olish, shaxsiy gigiyena qoidalariga rioya qilish va kasallangan hayvonlar bilan to‘g‘ri munosabatda bo‘lishning ahamiyati ta’kidlanadi. Maqolada zamonaviy tibbiyotda qo‘llaniladigan diagnostika va davolash usullari ham ko‘rib chiqiladi.

TADQIQOT MUAMMOSI VA DOLZARBLIGI

Infiltrativ-yiringli trixofitiya dermatologiyada dolzarb muammo bo‘lib, u asosan qishloq joylarda yashovchi aholi orasida uchraydi. Ko‘pgina hollarda, bemorlar kasallikni e’tiborsiz qoldirib, o‘z-o‘zini davolashga harakat qiladilar, bu esa kasallikning og‘ir kechishiga va uzoq muddatli asoratlarga olib keladi. Shu sababli, kasallikni erta aniqlash va samarali davolash strategiyalarini ishlab chiqish juda muhimdir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot klinik kuzatuvarlar, mikroskopik tekshiruvlar va laborator tahlillar yordamida olib borildi. Asosiy metodlar:

- Mikroskopik tekshiruvlar – trixofitiya qo‘zg‘atuvchilari bo‘lgan zamburug‘larni aniqlash uchun.
- Madaniy tekshiruvlar – dermatofitlarning turlarini aniqlash maqsadida.
- Klinik kuzatuvarlar – kasallikning simptomlari va davolash natijalarini baholash.
- Serologik testlar – differential diagnostikada yordamchi vosita sifatida ishlatilgan.

TADQIQOT NATIJALARI VA MUHOKAMA

Klinik belgilari. Kasallikning dastlabki bosqichlarida terida qizil, shishgan va yallig‘langan o‘choqlar paydo bo‘ladi. Soch follikulalari zararlanishi natijasida sochlari sinadi va “qirqilgan soch” effektini beradi. Zararlangan joylardan yiring ajralib chiqadi va kasallik asta-sekin rivojlanib, limfa tugunlarining kattalashishiga olib keladi.

Diagnostika. Diagnostika mikroskopik va madaniy tekshiruvlar yordamida amalga oshiriladi. Vud lampasi yordamida tekshirilganda, mikrosporiya va trixofitiyani farqlash mumkin bo‘ladi.

Davolash usullari. Trixofitiya davosida quyidagi yondashuvlar ishlataladi:

1. Sistemaviy davolash:

- Antifungal dorilar: Terbinafin, Grizeofulvin, Itrakonazol.
- Antihistamin preparatlar: Klemastin, Loratadin.
- Gepatoprotektorlar: Essentiale Forte.

2. Mahalliy davolash:

- Yod eritmasi va etil spirti aralashmasi (1:1) – kuniga 2 marta qo‘llash.
- Antifungal malhamlar: Klotrimazol, Mikonazol.
- Vitaminoterapiya – immunitetni mustahkamlash uchun.

XULOSA

Infiltrativ-yiringli trixofitiya – og‘ir kechuvchi yuqumli kasallik bo‘lib, uni erta aniqlash va kompleks davolash muhim ahamiyatga ega. Klinik tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, antifungal dorilar va mahalliy terapiyaning kombinatsiyasi kasallikni samarali davolashga imkon beradi. Kasallikning oldini olish uchun sanitariya gigiyena qoidalariga rioya qilish, veterinariya nazoratini kuchaytirish va ommaviy skrining tekshiruvlarini yo‘lga qo‘yish talab etiladi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. О.Ю. Олысова, «Кожные и венерические болезни», Москва, 2015.
2. Панкратов В.Г., «Общая и инфекционная дерматология», Минск БГМУ, 2012.
3. Ю. С. Бутов, Ю. Скрипкин К., Иванов О.Л., «Дерматовенерология: начальное руководство», Москва, 2013.
4. R. S. Hay, “Dermatophyte infections”, The Lancet, 2014, №383, pp. 1616-1626.
5. M. T. Richardson, “Fungal Infections of the Skin and Nails”, Mycology Journal, 2016, №12, pp. 210-225.
6. R. A. Armstrong, “Diagnosis of fungal infections”, Medical Mycology, 2017, №45, pp. 98-112.
7. D. E. Ellis, “Clinical aspects of dermatophyte infections”, Journal of Infectious Diseases, 2019, №8, pp. 35-50.
8. WHO Guidelines, “Management of Dermatophyte Infections”, Geneva, 2021.
9. M. K. Gupta, “Topical Antifungals”, Pharmacology Journal, 2020, №27, pp. 88-99.

9. P. M. Ferrandiz, “Mycology in Clinical Dermatology”, Spain, 2018.
10. C. A. Grant, “Pediatric Fungal Infections”, Pediatrics Journal, 2017, №22, pp. 150-165.
11. S. N. Tan, “Pathogenesis of Dermatophytosis”, Clinical Mycology, 2022, №34, pp. 178-190.